

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ВСТУП ДО СОЦІОНІКИ”

(для молодших спеціалістів)

МАУП

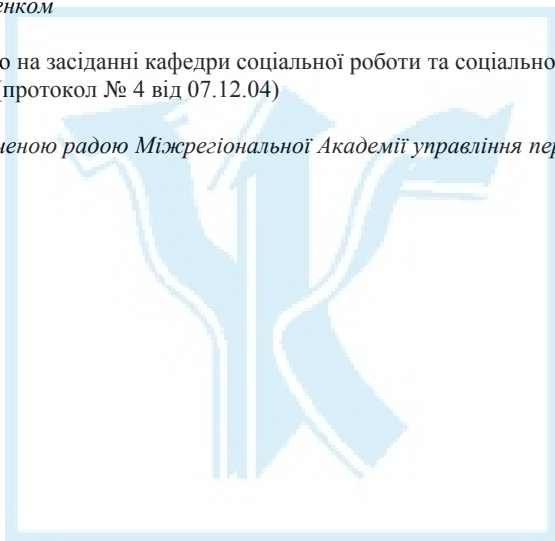
Київ 2005

Підготовлено кандидатом педагогічних наук, доцентом

О. І. Пилипенком

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки (протокол № 4 від 07.12.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Пилипенко О. І. Навчальна програма дисципліни “Вступ до соціоніки” (для молодших спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 14 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тема-тичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Вступ до соціо-ніки”, питан-ня для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Соціоніка є однією з інноваційних технологій, що застосовується у соціальній роботі та соціальній педагогіці. Соціоніка вивчає типологічні особливості та стилі спілкування людини в різних життєвих ситуаціях. Вона базується на достатньо обґрунтованій діагностичній методиці вивчення ефективної взаємодії людей з різними характерами. Соціоніка допомагає підбирати психотипи таким чином, щоб налагодити ефективну взаємодію людей у трудовій діяльності, спілкуванні та повсякденному житті. Завдяки соціонічному підходу в соціальній педагогіці створюються умови для позитивної соціалізації дітей, підбору колективів та груп, проведення в них соціально-педагогічної роботи. Завдяки соціоніці у соціальній роботі є можливість досить якісно визначити технології, методи та якість надання соціальних послуг.

Навчальна програма з курсу “Вступ до соціоніки”, що передбачає ознайомлення студентів з цікавим та перспективним напрямом, складена на основі загальної теорії соціоніки, зокрема, київської школи соціоніки.

Мета курсу — ознайомити майбутніх фахівців із соціальної роботи та соціальної педагогіки з основними поняттями та методами соціоніки.

Основні завдання курсу:

- передати системні знання з основ соціонічного підходу;
- розширити понятійну та методичну базу дисципліни;
- сформувати інтерес до соціоніки.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ВСТУП ДО СОЦІОНІКИ”

№ пор.	Назва теми
	<i>Модуль I. Основні поняття та підходи у соціоніці</i>
1	Сутність соціоніки
2	Прикладне значення соціоніки в соціальній роботі та соціальній педагогіці
	<i>Модуль II. Екстравертивні соціонічні типи</i>
3	Сенсорно-етичний екстраверт
4	Сенсорно-логічний екстраверт
5	Етико-сенсорний екстраверт
6	Логіко-сенсорний екстраверт
7	Інтуїтивно-логічний екстраверт
8	Етико-інтуїтивний екстраверт
9	Інтуїтивно-етичний екстраверт
10	Логіко-інтуїтивний екстраверт
	<i>Модуль III. Інтровертивні соціонічні типи</i>
11	Сенсорно-етичний інтроверт
12	Сенсорно-логічний інтроверт
13	Етико-сенсорний інтроверт
14	Логіко-сенсорний інтроверт
15	Інтуїтивно-логічний інтроверт
16	Етико-інтуїтивний інтроверт
17	Інтуїтивно-етичний інтроверт
18	Логіко-інтуїтивний інтроверт

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ВСТУП ДО СОЦІОНІКИ”

Модуль I. Основні поняття та підходи у соціоніці

Тема 1. Сутність соціоніки

Вступ до соціоніки. Основні поняття у соціоніці. Мета, завдання соціоніки як теоретичної та практичної діяльності. Функції соціоніки. Поняття про дуальну природу людини. Види основних квадрантів.

Основи класичної типологізації людини. Типологія особистості в працях Гіппократа, Аристотеля, С. Кречмера. Типологія К. Юнга.

Вихідні положення класифікації К. Юнга. Розвиток теорії К. Юнга в працях А. Аугустинавічюте. Змістовні характеристики психічних функцій К. Юнга у соціоніці А. Аугустинавічюте.

Генеza розвитку та впровадження методу української школи психоінформатики. Київська школа психоінформатики. Квадри та їх соціально-психологічні особливості. Технології гармонізації соціотипів. Визначення соціотипів за зовнішністю.

Література [1; 2; 4; 5; 13; 14; 21–24]

Тема 2. Прикладне значення соціоніки у соціальній роботі та соціальній педагогіці

Тенденції розвитку соціоніки в роботі з клієнтами соціальної роботи. Основні завдання соціоніки у соціальній роботі. Методи соціоніки у соціальній роботі. Організаційні особливості застосування соціоніки в різних сферах соціальної роботи.

Соціоніка сім'ї. Соціонічні принципи формування колективів та груп. Соціонічна діагностика та соціонічна психокорекція. Соціонічна консультація. Етико-професійні засади у соціоніці. Етико-моральні зобов'язання спеціаліста-соціотехніка.

Література [1; 15–17; 21–24]

Модуль II. Екстравертивні соціонічні типи

Тема 3. Сенсорно-етичний екстраверт

Модель “сенсорно-етичний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 4. Сенсорно-логічний екстраверт

Модель “сенсорно-логічний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 5. Етико-сенсорний екстраверт

Модель “етико-сенсорний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 6. Логіко-сенсорний екстраверт

Модель “логіко-сенсорний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 7. Інтуїтивно-логічний екстраверт

Модель “інтуїтивно-логічний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської

школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 8. Етико-інтуїтивний екстраверт

Модель “етико-інтуїтивний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 9. Інтуїтивно-етичний екстраверт

Модель “інтуїтивно-етичний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 10. Логіко-інтуїтивний екстраверт

Модель “логіко-інтуїтивний екстраверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Модуль III. Інтровертивні соціонічні типи

Тема 11. Сенсорно-етичний інтроверт

Модель “сенсорно-етичний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 12. Сенсорно-логічний інтроверт

Модель “сенсорно-логічний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 13. Етико-сенсорний інтроверт

Модель “етико-сенсорний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 14. Логіко-сенсорний інтроверт

Модель “логіко-сенсорний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 15. Інтуїтивно-логічний інтроверт

Модель “інтуїтивно-логічний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 16. Етико-інтуїтивний інтроверт

Модель “етико-інтуїтивний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічуте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 17. Інтуїтивно-етичний інтроверт

Модель “інтуїтивно-етичний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічюте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

Тема 18. Логіко-інтуїтивний інтроверт

Модель “логіко-інтуїтивний інтроверт”. Типологія Юнга, Кейрсі. Канонічні характеристики. Складові психотипу в системі А. Аугустинавічюте. Особливості розгляду психотипу в системі київської школи психоінформатики. Соціальні очікування та професійні пріоритети соціотипу.

Література [1; 2; 9; 17; 21–24]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність соціоніки.
2. Визначення соціоніки.
3. Основні поняття у соціоніці.
4. Цілі соціонічних знань.
5. Завдання соціоніки як практичної діяльності.
6. Функції соціоніки.
7. Основи класичної типологізації людини.
8. Канонічні визначення соціотипів.
9. Типологія особистості за Гіппократом.
10. Типологія особистості за Аристотелем.
11. Типологія особистості за Е. Кречмером.
12. Змістовні характеристики психічних функцій за К. Юнгом.
13. Типологія за Кейрсі.
14. Узагальнений зміст праць А. Аугустинавічюте.
15. Змістовні характеристики психічних функцій за А. Аугустинавічюте.
16. Історія становлення методу української школи психоінформатики.
17. Дуальна природа людини.
18. Види основних квадр.
19. Узагальнена соціально-психологічна характеристика квадр.
20. Технології гармонізації соціотипів.

21. Визначення соціотипів за зовнішністю.
22. Узагальнені соціальні та професійні пріоритети соціотипів.
23. Сенсорно-логічний екстраверт.
24. Складові сенсорно-логічного екстраверту в системі А. Аугустинавічуте.
25. Сенсорно-логічний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
26. Етико-сенсорний екстраверт.
27. Етико-сенсорний екстраверт в системі А. Аугустинавічуте.
28. Етико-сенсорний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
29. Логіко-сенсорний екстраверт.
30. Логіко-сенсорний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
31. Логіко-сенсорний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
32. Інтуїтивно-логічний екстраверт.
33. Інтуїтивно-логічний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
34. Інтуїтивно-логічний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
35. Етико-інтуїтивний екстраверт.
36. Етико-інтуїтивний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
37. Етико-інтуїтивний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
38. Інтуїтивно-етичний екстраверт.
39. Інтуїтивно-етичний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
40. Інтуїтивно-етичний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
41. Логіко-інтуїтивний екстраверт.
42. Логіко-інтуїтивний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
43. Логіко-інтуїтивний екстраверт у системі київської школи психоінформатики.
44. Сенсорно-етичний інтроверт.
45. Сенсорно-етичний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
46. Сенсорно-етичний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.
47. Сенсорно-логічний інтроверт.
48. Сенсорно-логічний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
49. Сенсорно-логічний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.

50. Етико-сенсорний інтроверт.
51. Етико-сенсорний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
52. Етико-сенсорний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.
53. Логіко-сенсорний інтроверт.
54. Логіко-сенсорний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
55. Логіко-сенсорний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.
56. Інтуїтивно-логічний інтроверт.
57. Інтуїтивно-логічний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
58. Інтуїтивно-логічний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.
59. Етико-інтуїтивний інтроверт.
60. Етико-інтуїтивний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
61. Етико-інтуїтивний інтроверт в системі київської школи психоінформатики.
62. Інтуїтивно-етичний інтроверт.
63. Інтуїтивно-етичний інтроверт у системі А. Аугустинавічуте.
64. Інтуїтивно-етичний інтроверт у системі київської школи психоінформатики.
65. Етико-сенсорний екстраверт. Типологія Юнга, Кейрсі.
66. Етико-сенсорний екстраверт у системі А. Аугустинавічуте.
67. Етико-сенсорний інтроверт — порівняльні характеристики.
68. Прикладне значення соціоніки в соціальній роботі та соціальній педагогіці.
69. Стабільні групи у соціоніці.
70. Соціонічні моделі спілкування.
71. Дуальні стосунки.
72. Моделі життєвих норм поведінки у соціоніці.
73. Соціонічні принципи формування колективів та груп.
74. Ділові характеристики соціотипів.
75. Соціономічні типи організацій.
76. Професійні характеристики в моделях соціотипів.
77. Соціоніка в менеджменті соціальної роботи.
78. Розвиток соціоніки у соціальній роботі.
79. Соціально-поведінкова та психолого-педагогічна сутність соціоніки.
80. Тенденції розвитку соціоніки в роботі з клієнтами соціальної роботи.

81. Основні завдання соціоніки в соціальній роботі.
82. Методи соціоніки у соціальній роботі.
83. Організаційні особливості застосування соціоніки в різних сферах соціальної роботи.
84. Соціонічні типи сім'ї.
85. Соціонічні принципи формування колективів та груп.
86. Соціономічна діагностика та соціономічна психокорекція.
87. Соціонічна консультація.
88. Етико-професійні засади у соціоніці.
89. Етико-моральні обов'язання спеціаліста-соціотехніка.
90. Концепція та програма соціонічної освіти в Україні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Аугустинавичюте А.* Дуальная природа человека // Наука и религия. — 1991. — № 12.
2. *Аугустинавичюте А.* Исследования психологической совместимости в семье // Семья и личность (психолого-педагогические, социологические и медико-психологические проблемы: Тез. докл. Всес. конф. в г. Гродно. — М., 1981.
3. *Букалов А. В.* История соционики и направления ее развития: Доклад на 1-й Всесоюзной конференции по соционике. — Полтава, 1988.
4. *Букалов А. В., Бойко А. Г.* Соционика: тайна человеческих отношений и биоэнергетика. — К.: Соборна Україна, 1992.
5. *Букалов А. В., Ермак В. Д., Каганец И. В.* Соционика: обзор науки. — К.: УИС, Соционические технологии, 1991. — 16 с.
6. *Букалов А. В., Ермак В. Д., Каганец И. В.* Заочная школа соционики. — К.: УИС, Соционические технологии, 1991. — 77 с.
7. *Гуленко В. В.* Аспект времени в восприятии информации психикой человека // Психология личности и время: Тез. докл. и выступлений на Всес. науч. конф. — Т. 2. — Черновцы, 1991. — С. 60–63.
8. *Гуленко В.* Соціоніка. Інтертипні стосунки // Наука і суспільство. — 1990. — № 6–9.
9. *Гуленко В.* Соціоніка. Практичні поради // Наука і суспільство. — 1990. — № 10–12; 1991. — № 1.
10. *Гуленко В.* Обери супутника на все життя // Ваше здоров'я. — 1991. — № 8.
11. *Гуленко В.* Соционика: новый взгляд на старые проблемы // ЭКО. — 1989. — № 12.

12. Гуленко В. Особистість. Як вона влаштована? // Початкова школа. — 1991. — № 4–5.
13. Гуленко В. В., Молодцов А. В. Введение в соционику. — К.: ВЗУУП, 1991.
14. Гуленко В. В., Молодцов А. В. Введение в социоанализ. — К.: ВЗУУП, 1991.
15. Гуленко В. В., Тыщенко В. П. Юнг в школе. Соционика — межвозрастной педагогике: Учеб.-метод. пособие. — Новосибирск: Изд-во Новосиб. ун-та, 1997. — 270 с.
16. Овчаров А. А. Соционика — путь к личности. Для тех, кто работает с подростками. — Новосибирск: РИПЭЛ, 1992.
17. Слинко О. Б. Люди в вашем деле: Энциклопедия соционического менеджмента. — К.: Трамвай, 1996.
18. Семиченко В. А. Психологія особистості. — К.: Видавець Єшке О. М., 2001. — 427 с.
19. Филатова Е. С. Соционика для вас. — Новосибирск, 1993. — 295 с.
20. Шульман Г. А. Историзм, творчество и соционика // Историзм и творчество: Материалы конф. (Москва, 1989). — М., 1990.
21. Журнал “Соционика, ментология и психология личности”.
22. Журнал “Психология и соционика межличностных отношений”.
23. Журнал “Менеджмент и кадры: психология управления, соционика и социология”.
24. e-mail: socion@ibc.com.ua

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни	
“Вступ до соціоніки”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни	
“Вступ до соціоніки”	5
Питання для самоконтролю	9
Список рекомендованої літератури	12

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

*Н. Г. Потапенко
В. С. Коломієць
Т. Г. Замура*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2040

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП